

**PANEVĖŽIO MIESTO VAIKŲ 2014 M. PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS
PATIKRINIMŲ
APIBENDRINIMAS**

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ ir Higienos norma 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, mokiniai kasmet iki rugsėjo 15 d. , mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistui turi pateikti „Vaiko sveikatos pažymėjimą“ forma Nr. 027-1/a, kuriame pateikiama informacija apie profilaktinio sveikatos patikrinimo rezultatus. Specialistų funkcija yra informacijos apie kasmetinius mokinių sveikatos profilaktinius patikrinimus kaupimas ir apibendrinimas. Kad sveikatą pasitikrintų visi mokiniai, yra labai svarbu, nes neturėdami informacijos apie vaiko sveikatą, mokytojai ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistai negali užtikrinti, kad ugdymo proceso metu nebus jam pakenkta. Rekomendacijose šeimos gydytojas nurodo, kokią fizinio lavinimo grupę vaikas galės lankyti: pagrindinę, parengiamąją ar specialiąją; ar vaikui ne per sunkus įprastas krūvis, ar jis per fizinio lavinimo pamokas gali daryti visus pratimus, pažymi, koks jo regėjimas, laikysena, polinkis alergijai ir kt. Už rekomendacijų, kurias nurodo Vaiko sveikatos pažymėjimą išrašantis šeimos gydytojas ar pediatras, laikymąsi atsako pats vaikas, jo tėvai ar globėjai, o mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistas padės užtikrinti šių rekomendacijų įgyvendinimą švietimo įstaigoje.

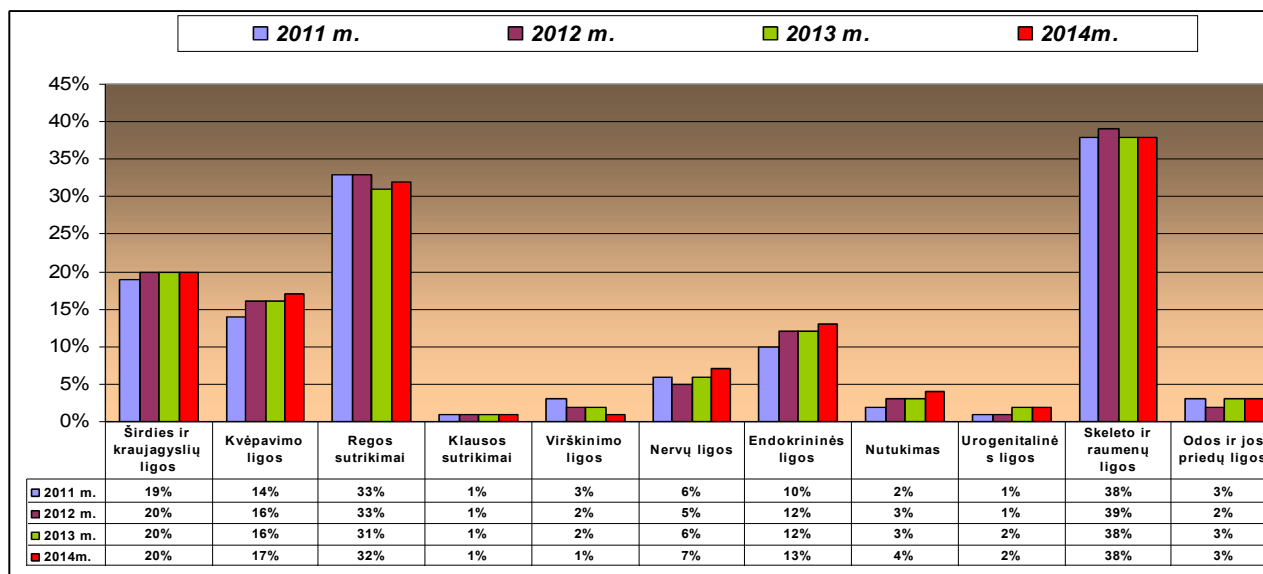
Pagal mokyklose dirbančių visuomenės sveikatos priežiūros specialistų pateiktus duomenis, kasmet Panevėžio mieste mokinių skaičius mažėja. Vadovaujantis pažyma apie moksleivio sveikatos būklę 2014 m. iš viso sveikatą pasitikrino 99 procentai mokinių.

2014 mokslo metais Panevėžio mieste iš profilaktiškai pasitikrinusių mokinių, 80 procentų turi sveikatos sutrikimų. Tik 20 procentų mokinių, kurie yra sveiki ir neturi jokių sveikatos sutrikimų.

Analizuojant pagal sveikatos sutrikimus nustatyta, kad didžiausia vaikų sveikatos problema Panevėžio mieste yra - skeleto-raumenų sistemos (38 proc.) bei regos (32 proc.) sutrikimai.

2014 metais lyginant su praėjusiais metais, matome, kad padaugėjo vaikų sergančiųjų nervų sistemos ligomis nuo 6% iki 7 %, regos sutrikimais nuo 31% iki 32 %, kvėpavimo sistemos sutrikimais nuo 16 iki 17% ir endokrininės sistemos sutrikimais nuo 12% iki 13%.

Analizuojant ketverių metų laikotarpį (2011-2014 m.), ypatingai padaugėjo kvėpavimo sistemos sutrikimų nuo 14% iki 17 % ir endokrininės sistemos sutrikimų nuo 10% iki 13%. O sumažėjo sergančiųjų virškinimo sistemos ligomis nuo 3% iki 1 %. Tačiau žvelgiant į bendras tendencijas situacija mažai kuo keičiasi, nes vis didėjanti problema tampa regos ir skeleto – raumenų sistemos sutrikimai.

1 pav. Profilaktiškai pasitikrinusių mokyklinio amžiaus vaikų sergamumas Panevėžio mieste 2011 m - 2014 m. (procentais).

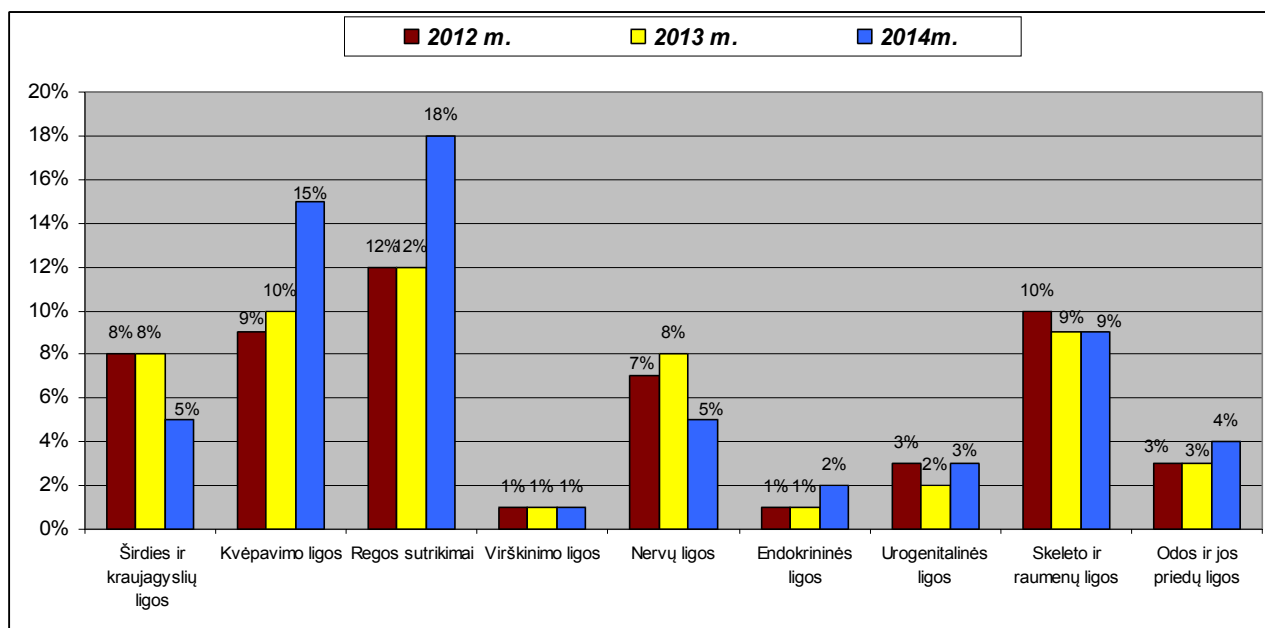
Šiais laikais technologijų amžiaus pasekmė: vaikai mažiau juda, daug laiko praleidžia prie kompiuterio, neteisingai maitinasi. Šios ir kitos priežastys lemia, jog vis daugiau moksleivių turi padidėjusį kūno masės indeksą. Analizuojant kūno masės nukrypimus pastebima, kad nutukusių Panevėžio mieste mokinių skaičius vis didėja. Ketverių metų laikotarpyje šis rodiklis išaugo nuo 2% iki 4%. Taip pat buvo renkami duomenys apie mokinius, kurių kūno masės indeksas yra sumažėjęs. Šis procentas mokinių taip pat didėja. Jei 2011 metais tokių moksleivių buvo 2 %, tai 2014 metais – 3 %.

Tokias pat pažymas apie savo atžalų sveikatą turi pristatyti ir ikimokyklinio ugdymo įstaigas lankančių vaikų tėvai. Jau išduoti vaiko sveikatos pažymėjimai galioja vienerius metus.

Iš viso 2014 metais profilaktiškai sveikatą patitkino 96 procentai darželinukų t.y 2 procentais mažiau nei 2013 metais. Nuo 2013 metų padaugėjo nepatiktintų vaikų skaičius nuo 2 iki 4 procentų. Taip pat sumažėjo ir sveikų vaikų skaičius. Jei 2012 metais sveikų vaikų buvo 51 proc., tai 2014 metais – 33 proc.

Nuo 2012 metų iki 2014 metų panašus skaičius liko sergančiųjų vaikų virškinimo sistemos ligomis (1 proc.) ir urogenitalinės sistemos ligomis (3 proc.). O padaugėjo sergančiųjų vaikų kvėpavimo sistemos sutrikimais nuo 9 % iki 15%, bronchinėmis astmomis nuo 3 iki 9%, alerginiais rinitais nuo 2% iki 5 %, regos sutrikimais nuo 12% iki 18 %, endokrininės sistemos sutrikimais nuo 1% iki 2%, bei odos ir jos priedų sutrikimais nuo 3% iki 4% . Sumažėjo : širdies ir kraujagyslių sistemos sutrikimų nuo 8% iki 5% bei nervų sistemos sutrikimų nuo 7% iki 5 %.

2014 metais ikimokyklinėse įstaigose daugiausia nustatyta vaikų turinčių regos sistemos sutrikimų (18 %), kvėpavimo sistemos sutrikimų (15 %) ir skeleto – raumenų sistemos sutrikimų (9 %).

2 pav. Profilaktiškai patikrinusių ikimokyklinio amžiaus vaikų sergamumas Panevėžio mieste 2012 m - 2014 m. (procentais).

Parengė : Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro stebėsenos specialistė
Indrė Čaikiniene